

**ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA ZDROWIA¹⁾**
z dnia.....2010 r.

**zmieniające rozporządzenie w sprawie wykazu zakładów psychiatrycznych i
zakładów leczenia odwykowego przeznaczonych do wykonywania obserwacji oraz
sposobu finansowania obserwacji, a także warunków zabezpieczenia zakładów
dla osób pozbawionych wolności**

Na podstawie art. 203 § 5 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. - Kodeks postępowania karnego (Dz. U. Nr 89, poz. 555, z późn. zm.²⁾) zarządza się, co następuje:

§ 1. W rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 2 grudnia 2004 r. w sprawie wykazu zakładów psychiatrycznych i zakładów leczenia odwykowego przeznaczonych do wykonywania obserwacji oraz sposobu finansowania obserwacji, a także warunków zabezpieczenia zakładów dla osób pozbawionych wolności (Dz. U. Nr 269, poz. 2679, z późn. zm.³⁾) wprowadza się następujące zmiany:

1) w § 1 w pkt 3 kropkę na końcu zastępuje się przecinkiem i dodaje pkt 4 w brzmieniu:

„4) pozbawionych wolności, w stosunku do których istnieje potrzeba wydania opinii o stanie zdrowia psychicznego, w zakresie zaburzeń preferencji seksualnych, z wyłączeniem osób, o których mowa w § 1 pkt 3 - stanowiący załącznik nr 4 do rozporządzenia.”;

2) w § 2 wprowadzenie do wyliczenia otrzymuje brzmienie:

---

¹⁾ Minister Zdrowia kieruje działem administracji rządowej - zdrowie, na podstawie § 1 ust. 2 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 16 listopada 2007 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Zdrowia (Dz. U. Nr 216, poz. 1607).

²⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 1999 r. Nr 83, poz. 931, z 2000 r. Nr 50, poz. 580, Nr 62, poz. 717, Nr 73, poz. 852 i Nr 93, poz. 1027, z 2001 r. Nr 98, poz. 1071 i Nr 106, poz. 1149, z 2002 r. Nr 74, poz. 676, z 2003 r. Nr 17, poz. 155, Nr 111, poz. 1061 i Nr 130, poz. 1188, z 2004 r. Nr 51, poz. 514, Nr 69, poz. 626, Nr 93, poz. 889, Nr 240, poz. 2405 i Nr 264, poz. 2641, z 2005 r. Nr 10, poz. 70, Nr 48, poz. 461, Nr 77, poz. 680, Nr 96, poz. 821, Nr 141, poz. 1181, Nr 143, poz. 1203, Nr 163, poz. 1363, Nr 169, poz. 1416 i Nr 178, poz. 1479, z 2006 r. Nr 15, poz. 118, Nr 66, poz. 467, Nr 95, poz. 659, Nr 104, poz. 708 i 711, Nr 141, poz. 1009 i 1013, Nr 167, poz. 1192 i Nr 226, poz. 1647 i 1648, z 2007 r. Nr 20, poz. 116, Nr 64, poz. 432, Nr 80, poz. 539, Nr 89, poz. 589, Nr 99, poz. 664, Nr 112, poz. 766, Nr 123, poz. 849 i Nr 128, poz. 903, z 2008 r. Nr 27, poz. 162, Nr 100, poz. 648, Nr 107, poz. 686, Nr 123, poz. 802, Nr 182, poz. 1133, Nr 208, poz. 1308, Nr 214, poz. 1344, Nr 225, poz. 1485, Nr 234, poz. 1571 i Nr 237, poz. 1651, z 2009 r. Nr 8, poz. 39, Nr 20, poz. 104, Nr 28, poz. 171, Nr 68, poz. 585, Nr 85, poz. 716, Nr 127, poz. 1051, Nr 144, poz. 1178, Nr 168, poz. 1323, Nr 178, poz. 1375, Nr 190, poz. 1474 i Nr 206, poz. 1589 oraz z 2010 r. Nr 7, poz. 46.

³⁾ Zmiany wymienionego rozporządzenia zostały ogłoszone w Dz. U. z 2005 r. Nr 106, poz. 903, z 2007 r. Nr 52, poz. 351 oraz z 2009 r. Nr 5, poz. 32.

„§ 2. Zakłady, o których mowa w § 1 pkt 2 i 4, dysponują następującymi warunkami zabezpieczenia:”;

3) po § 2 dodaje się § 2a w brzmieniu:

„§ 2a. W przypadku braku wolnych miejsc w zakładzie, o którym mowa w § 1 pkt 4, obserwacja może być wykonywana w zakładzie psychiatrycznym, o którym mowa w § 1 pkt 2.”;

4) załącznik nr 4 do rozporządzenia otrzymuje brzmienie określone w załączniku do niniejszego rozporządzenia.

§ 2. Zakłady o, których mowa w załączniku do rozporządzenia, dostosują się do wymogów zabezpieczenia, wskazanych w § 2 rozporządzenia, o którym mowa w § 1, w brzmieniu nadanym niniejszym rozporządzeniem, do dnia 31 grudnia 2010 r.

§ 3. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

MINISTER ZDROWIA

w porozumieniu:

MINISTER SPRAWIEDLIWOŚCI

Załączniki do rozporządzenia Ministra Zdrowia
z dnia ..... (poz. ....)

**WYKAZ ZAKŁADÓW PSYCHIATRYCZNYCH PRZEZNACZONYCH DO WYKONYWANIA
OBSERWACJI OSÓB, W STOSUNKU DO KTÓRYCH ISTNIEJE POTRZEBA WYDANIA OPINII O
STANIE ZDROWIA PSYCHICZNEGO, W ZAKRESIE ZABURZEŃ PREFERENCJI SEKSUALNYCH**

Lp.	Nazwa zakładu
1	Regionalny Ośrodek Psychiatrii Sądowej ul. Zalesie 1A 09-500 Gostynin

Uzasadnienie

Rozporządzenie Ministra Zdrowia w sprawie wykazu zakładów psychiatrycznych i zakładów leczenia odwykowego przeznaczonych do wykonywania obserwacji oraz sposobu finansowania obserwacji, a także warunków zabezpieczenia zakładów dla osób pozbawionych wolności stanowi realizację upoważnienia zawartego w art. 203 § 5 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks postępowania karnego (Dz. U. Nr 89, poz. 555, z późn. zm.).

W związku ze zmianą brzmienia art. 202 wskazanej powyżej ustawy, dokonaną ustawą o zmianie ustawy – Kodeks karny, ustawy – Kodeks postępowania karnego, ustawy – Kodeks karny wykonawczy, ustawy – Kodeks karny skarbowy oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. nr 206, poz. 1589) konieczna jest nowelizacja rozporządzenia Ministra Zdrowia zawierającego wykaz zakładów przeznaczonych do wykonywania obserwacji sądowo-psychiatrycznych. Wskazany w załączniku do rozporządzenia Regionalny Ośrodek Psychiatrii Sądowej w Gostyninie-Zalesiu będzie ponadto pełnił funkcję jednostki, o której mowa w art. 201 § 2a ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks karny wykonawczy (Dz. U. Nr 90, poz. 557 z późn. zm.). Tym samym, przedmiotowy ośrodek będzie pełnił istotną funkcję w zapewnieniu wykonywania nowego rodzaju środka zabezpieczającego, określonego w art. 95a Kodeksu karnego.

W art. 14 ustawy nowelizującej przewidziano 6 miesięczny okres *vacatio legis*, jednakże z uwagi na potrzebę wskazania zakładów, w których możliwe będzie sporządzanie opinii o stanie zdrowia psychicznego w zakresie zaburzeń preferencji seksualnej, zachodzi konieczność pilnego wydania przedmiotowego rozporządzenia.

W rozporządzeniu wprowadzona została nowa, czwarta kategoria zakładów (obok zakładów dla osób niepozbawionych wolności, pozbawionych wolności oraz pozbawionych wolności i uznanych za „niebezpieczne”), w których możliwe będzie przeprowadzanie obserwacji sądowo-psychiatrycznych, w celu ustalenia występowania u osoby obserwowanej zaburzeń preferencji seksualnych. W zakładach tych wykonywane będą obserwacje osób pozbawionych wolności, z wyłączeniem osób pozbawionych wolności, które według oceny sądu wykazują znaczny stopień

demoralizacji lub zagrożenia ponowieniem czynu o znacznej społecznej szkodliwości albo, co do których zachodzi uzasadniona obawa ucieczki i ukrywania się lub też podejrzanych o popełnienie przestępstwa w zorganizowanej grupie lub związku mającym na celu przestępstwo. Obserwacje osób niepozbawionych wolności będą prowadzone w zakładach wskazanych w załączniku nr 1 do nowelizowanego rozporządzenia.

Z uwagi na przedstawione powyżej rozwiązanie, w projekcie rozporządzenia przyjęto rozwiązanie polegające na rozszerzeniu na nową kategorię zakładów warunków zabezpieczenia jak dla zakładów przeznaczonych do wykonywania obserwacji osób pozbawionych wolności. Na wymagane zabezpieczenia składają się zarówno środki o charakterze technicznym (monitoring telewizyjny, urządzenia sygnalizujące niekontrolowane otwarcie drzwi i okien oraz urządzenia uniemożliwiające samowolne opuszczenie zakładu), jak i odpowiednia liczebność oraz organizacja pracy personelu zakładu (wymóg zatrudniania personelu w liczbie 2,5 krotnie większej niż liczba pacjentów) oraz obowiązek zapewnienia stałego nadzoru nad pacjentami.

W związku z trudną do przewidzenia liczbą wykonywanych obserwacji psychiatrycznych w zakresie zaburzeń preferencji seksualnych w § 1 pkt 2 projektu rozporządzenia przewidziana została możliwość wykonywania przedmiotowych obserwacji w innych zakładach psychiatrycznych, które dysponować będą analogicznymi zabezpieczeniami przed samowolnym opuszczeniem zakładu przez osoby obserwowane.

Przedmiot projektu regulacji nie jest objęty prawem Unii Europejskiej.

Rozporządzenie nie zawiera przepisów technicznych i nie podlega notyfikacji na podstawie rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. Nr 239, poz. 2039 oraz z 2004 r. Nr 65, poz. 597).

Z chwilą przekazania projektu rozporządzenia do uzgodnień międzyresortowych, projekt ten został udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej, stosownie do art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. Nr 169, poz. 1414 oraz z 2009 r. Nr 42, poz. 337). Uprawnione podmioty nie wyraziły zainteresowania pracami nad projektem.

Ocena Skutków Regulacji:

1. Podmioty, na które oddziałują projektowane regulacje

Projektowana regulacja obejmuje swoim zakresem:

- 1) osoby, wobec których sąd w postępowaniu karnym wyda postanowienie o umieszczeniu w zakładzie opieki zdrowotnej, w celu wydania opinii o stanie zdrowia psychicznego;
- 2) sądy orzekające w przedmiocie obserwacji sądowo-psychiatrycznej i wykonujące orzeczenia o zastosowaniu środków zabezpieczających oraz organy ścigania;
- 3) organy administracji publicznej, w tym ministra właściwego do spraw zdrowia, utworzony przez niego Regionalny Ośrodek Psychiatrii Sądowej w Gostyninie-Zalesiu, oraz Ministra Sprawiedliwości – dysponenta części budżetu państwa, z której pokrywane będą koszty obserwacji;
- 4) jednostki samorządu terytorialnego – będące organami założycielskimi zakładów opieki zdrowotnej, w których wykonywane są obserwacje.

2. Wyniki przeprowadzonych konsultacji

Przedmiotowa regulacja została przekazana do konsultacji:

- 1) Federacji Związków Zawodowych Pracowników Ochrony Zdrowia;
- 2) Forum Związków Zawodowych;
- 3) Fundacji im. Stefana Batorego;
- 4) Głównemu Inspektorowi Farmaceutycznemu;
- 5) Głównemu Inspektorowi Sanitarnemu;
- 6) Helsińskiej Fundacja Praw Człowieka;
- 7) Instytutowi Psychiatrii i Neurologii;
- 8) Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego;
- 9) Konfederacji Pracodawców Polskich;
- 10) Konsultantowi Krajowemu w dziedzinie psychiatrii;
- 11) Konsultantowi Krajowemu w dziedzinie psychologii klinicznej;
- 12) Konsultantowi Krajowemu w dziedzinie seksuologii;
- 13) Konwentowi Marszałków Województw RP;
- 14) Krajowej Izbie Gospodarczej;
- 15) Marszałkom województw;
- 16) Naczelnej Radzie Lekarskiej;
- 17) Naczelnej Radzie Pielęgniarek i Położnych;

- 18) Narodowemu Funduszowi Zdrowia;
- 19) Ogólnopolskiemu Porozumieniu Związków Zawodowych;
- 20) Ogólnopolskiemu Związkowi Zawodowemu Lekarzy;
- 21) Ogólnopolskiemu Związkowi Zawodowemu Pielęgniarek i Położnych;
- 22) Polskiemu Towarzystwu Psychiatrycznemu;
- 23) Polskiemu Towarzystwu Psychologicznemu;
- 24) Polskiemu Towarzystwu Seksuologicznemu;
- 25) Rzecznikowi Praw Dziecka;
- 26) Rzecznikowi Praw Obywatelskich;
- 27) Sekretariatowi Ochrony Zdrowia KK NSZZ „Solidarność”;
- 28) Związkowi Powiatów Polskich;
- 29) Związkowi Województw RP,

a także zamieszczona na stronach internetowych Ministerstwa Zdrowia, w tym w Biuletynie Informacji Publicznej, zgodnie z przepisami z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. nr 169, poz. 1414 oraz z 2009 4. Nr 42, poz. 337).

W trakcie konsultacji wskazano na możliwość rozszerzenia zakresu nowelizacji o wskazanie struktury zatrudnienia w zakładach dla osób pozbawionych wolności, poprzez określenie liczebności poszczególnych grup personelu w stosunku do liczby łóżek w zakładzie. Z uwagi na wykraczanie zgłoszonej uwagi poza zakres nowelizacji, jak również z powodu możliwego opóźnienia w jej procedowaniu, uwaga ta nie została uwzględniona.

3. Wpływ regulacji na sektor finansów publicznych, w tym budżet państwa i budżety jednostek samorządu terytorialnego

Niniejsze rozporządzenie nie wprowadza rozwiązań odmiennych od dotychczas obowiązujących przepisów, nie będzie zatem miało wpływu na wysokość wydatków związanych z prowadzeniem obserwacji sądowo-psychiatrycznych, które pokrywane są z budżetu państwa z części, której dysponentem jest Minister Sprawiedliwości.

Łączny koszt przystosowania i działania jednostki organizacyjnej podległej ministrowi właściwemu do spraw zdrowia – Regionalnego Ośrodka Psychiatrii Sądowej w Gotyninie-Zalesiu do wykonywania obserwacji wyniesie 1.455 tys. zł w tym:

- nakłady związane z adaptacją pomieszczeń i wyposażeniem - 755 tys. zł,
- koszty wyżywienia, transportu, zakupu usług i niezbędnych świadczeń zdrowotnych oraz obsługi administracyjno-technicznej wyniosą 210 tys. zł,

- roczne koszty wydatków płacowych związanych z zatrudnieniem 10 dodatkowych osób stanowiąc będą 490 tys. zł; do kalkulacji przyjęto wynagrodzenie miesięczne na jednego zatrudnionego na poziomie 3,5 tys. zł. Zatem wysokość środków przeznaczonych na wynagrodzenia wyniesie 420 tys. zł, pochodne od wynagrodzeń wyniosą 70 tys. zł (16,69% od wynagrodzeń).

Wydatki rzeczowe (bieżące i majątkowe) zostaną pokryte ze środków rezerwy celowej budżetu państwa ujętej w ustawie budżetowej na 2010 rok w poz. 51 „Wsparcie jednostek samorządu terytorialnego w działaniach stabilizujących system ochrony zdrowia oraz dofinansowanie innych zadań w dziale ochrona zdrowia”).

Natomiast planowanym źródłem sfinansowania wynagrodzeń i pochodnych jest rezerwa celowa budżetu państwa ujęta w ustawie budżetowej na 2010 r. w poz. 19 „Rezerwa płacowa na zmiany organizacyjne i nowe zadania (w tym na skutki przechodzące z 2009r.) oraz wynagrodzenia osób zajmujących się programami finansowanymi z budżetu UE.

W przypadku jeśli nie będzie możliwe pozyskanie dodatkowych środków na wynagrodzenia z rezerwy w poz. 19, z uwagi na niewielką kwotę ujętą w tej rezerwie, wydatki te mogłyby zostać sfinansowane z budżetu Ministra Zdrowia w rozdziale 85195 – Pozostała działalność.

4. Wpływ regulacji na rynek pracy

Regulacje zaproponowane w projekcie nowelizacji ustawy nie będą miały wpływu na rynek pracy.

5. Wpływ regulacji na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorstw

Regulacja ta nie będzie miała wpływu na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorstw.

6. Wpływ regulacji na sytuację i rozwój regionalny

Proponowana regulacja nie będzie miała wpływu na sytuację i rozwój regionalny.

7. Wpływ regulacji na ochronę zdrowia.

Projektowana regulacja jest niezbędna do zapewnienia bezpieczeństwa publicznego, ochrony życia i zdrowia społeczeństwa, jak również umożliwienia odpowiedniego traktowania osób niepełnosprawnych, poprzez zapewnienie właściwych warunków opiniowania osób podejrzanych lub oskarżonych o popełnienie przestępstw.